

EKSAMEN HIS4010 HØST 2017.

Om eksamen

LES DETTE NØYE FØR DU BEGYNNER:

Eksamen består av tre deler:

- begrepsforklaring der du velger 3 av 5 begreper du skal forklare
- én kortsvarsoppgave der du får 2 valg
- én langsvarsoppgave der du får 2 valg

Du må du lese oppgaveforklaringen nøye. Disponer tiden din slik at du får tid til alt.

Du kan svare på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

Det er autolagring hvert 15. sekund. Du kan når som helst navigere mellom de ulike oppgavene, men hver oppgave må besvares under riktig oppgavenummer.

Ingen hjelpemidler er tillatt.

Sensuren vil bli publisert i Studentweb 18. desember. Du vil få beskjed på e-post når sensuren er tilgjengelig.

Lykke til!

1

Oppgave 1

Begrepsforklaring

Forklar følgende begreper kort. Du svarer på 3 av 5:

- 1) Historie nedenfra
- 2) Kollektivt minne
- 3) Cliometrisk historie
- 4) Globalhistorie
- 5) Hovedfortelling, sidefortelling og grunnfortelling.

2

Oppgave 2

Historiografi i praksis

Besvar enten 6 eller 7.

6) Plasser det vedlagte tekstutdraget historiografisk, dvs. i tid, mht. historiefaglig tradisjon, historiens nivå og historiesyn og andre elementer du mener er relevante.

7) Grei kort ut om Annales-skolen som historiografisk prosjekt. Sammenlikn med det vi i dag omtaler som globalhistorie.

ANDET AFSNIT

Samfunds-Forholdene.

1. Den nordiske Samfundsordens Oprindelighed.

Vi have i forrige Afsnit fremstillet de Formodninger om Maaden hvorpaa, og Tiden naar, vore Forfædre toge Norge i Besiddelse og deelte Landet mellem sig, der forekom os at stemme meest overeens med Landets Beskaffenhed, de nuværende Stedsforholde, og saavel fremmede som indenlandske Skribenters Vidnesbyrd. Vi havde der kun Nationen i sin Heelhed og dens Hovedafdelinger for Øje, vi iagttog dens Udbredelse i Rummet som en samlet Masse, uden endnu at opholde os ved Forholdene mellem dens enkelte Medlemmer indbyrdes. Nordmændenes ældste Samfunds-Forholde, saaledes som de allerede ved Indvandringen maa have været beskafne og som de sidenefter under Besættelsen og Fordelingen af Landet maa antages at have ordnet sig, ville i dette Afsnit beskæftige os, da man uden det nødvendige Kjendskab dertil ikke ret vil kunne forstaa eller paa den rette Maade kunne forklare de Sagn og Fortællinger om de ældste Nordmænds Bedrifter, som vore egne og fremmede Skribenter have efterladt os. Men ligesom vi, ved at undersøge de nordiske Folks Stamme- og Sprogforholde, under Forudsætning af alle germaniske Nationers Nedstammelse fra en fælles urgermanisk Rod, hentede Oplysninger fra hvad der hos fremmede Skribenter fortælles om sydligere germaniske Folk, saaledes maa det ogsaa antages, at jo længere man gaar tilbage i Tiden, desto mere maa de enkelte germaniske Nationers indre sociale og politiske Forholde have stemmet overeens med hinanden indbyrdes, og i den allerældste Tid hos alle de enkelte Stammer endog været aldeles de samme; at man altsaa er berettiget til at benytte de Vink og Oplysninger, der hos fremmede Skribenter meddeles om de sydgermaniske Folks Samfundsudvikling, til at udfylde de Huller eller forklare de Dunkelheder, der i vore egne indenlandske Kilder forefindes hvad denne Materie angaar. Da forresten vore Forfædre, saa at sige, senere ere udsprungne fra den fælles Urstamme, end de egentlige tyske Nationer, og senere end de kom i Berørelse med Fremmede, ligger det ogsaa i Sagens Natur, at deres Samfunds-Ordning ogsaa maa bære et mere simpelt og

oprindeligt Præg, end Tydskernes, og at hvad der om vore Forfædre endnu gjelder temmelig langt ned i den historiske Tidsalder, om Tydskerne kun maa have gjeldt i en forud for deres nu opbevarede historiske Optegnelser liggende Tid; at saaledes, hvad de ældre Samfundsforholde angaar, Tydskerne snarere maa ty til Norden, end Norden til Tydskerne, for at erhverve de nødvendige Oplysninger.

2. De oprindelige Samfundsklasser.

Idet vi saaledes især henvises til vore egne Kilder, hvor det gjelder at udfinde det Oprindelige i den ældste germaniske Samfunds-Udvikling, kunne vi ej paavise noget ældre og paalideligere Vidnesbyrd i denne Henseende, end den billedlige Fremstilling af Samfunds-Udviklingen og de enkelte Samfundsklassers Oprindelse, som indeholdes i det ældgamle norske Digt, der kaldes *Rigsmaal*, og er opbevaret blandt de øvrige Digte, der under Fællestitlen «den ældre Edda» indeholde vore Forfædres Gude- og Helte-Sagn i deres mest oprindelige og uforvanskede Form. Dette mærkelige Digt lyder saaledes:

I gamle Dage
paa grønne Stier,
vandred den vise,
vældige Aas,
den ramme Rig
med raske Skridt.

Midt paa Stien
monne han gaa
kom til et Huus,
paa Klem stod Døren;
ind han gik,
Ild var paa Gulvet,
der sad ved Arnen
Egtefolk tvende,
Aae og Edda¹
alderstegne.

Rig kunde dem
Raad at sige,
midt paa Gulvet
monne han sætte sig,

og Husets Folk
paa hver hans Side.

Da tog Edda
en tykbaget Lev
tung og klumpet
tæt af Saaer;
midt paa Fadet
monne hun bære den;
Sodd var i Bollen,
satte den paa Bord,
Kalven var kogt,
kostelig Spise.

Op han stod,
til Sængs han gik,
Rig kunde dem
Raad at sige,
midt i Sængen
monne han lægge sig,
og Husets Folk
paa hver hans Side.

Der var han trende
Dage og Nætter;
monne han derfra gaa
midt paa Stien,
led mest derefter
Maaneder ni.

Et Barn fødte Edda
øst det blev med Vand,
sortsmudsket af Hud,
det hed «Træl».

Han tog til at voxe
og vel at trives;
skrumpent var
Skindet paa hans Hænder,
Knoerne ogsaa
krympede sammen,
Fingrene digre,
fælt hans Ansigt,
Ryggen ludende
lange hans Hæle.

¹ D. e. Oldefader og Oldemoder.

Oppgave 3

Langsvarsoppgave

Besvar enten 8 eller 9

8) Hayden White kom med boken *Metahistory* (1973) til å utfordre historiefaget på fundamentale måter. Hva gikk Whites historieteori ut på? Og hvordan og hvorfor utfordret den historiefaget? Diskuter avslutningsvis betydningen av White for de historiefaglige teoridebatter som fulgte i 1980- og 1990-årene.

9) Diskuter utviklingslinjene i norsk historieskrivning etter 1970 ved hjelp av begrepene *fragmentering* og *grunnfortelling* med eksempler hentet fra to eller flere historiografiske felt.